

Et hundeliv

Afsnit 7: – fra hvalp til veteran

Af Charlotte Gothen

Den ældre hund

Hvordan en hund hurtigt eller langsomt ældes, er afhængig af såvel den genetiske disposition som den individuelle tilstand. Hunde har, ligesom mennesker, godt af at blive "holdt i gang". En hund, der er i god fysisk kondition, vil ældes langsommere og have færre alderdomssvagheder, end en der er i dårlig kondition.

Når newfen er omkring fem år, er den roligere og mere afslappet, end da den f. eks var to år. Det betyder dog ikke, at den er blevet gammel, men snarere at den er blevet voksen. For nogle kommer det som en rar afveksling til hundens "vilde ungdom". Newfen er en hund, som godt kan lide at arbejde, men er ikke en, der kræver at arbejde! Hvis den altså ikke bliver tilbudt en beskæftigelse, kan den nemt gå hen og blive lidt doven.

Beskæftigelse af den ældre hund

Selvom hunden er blevet ældre, har den godt af en passende beskæftigelse, og den nyder ofte stadig at arbejde. Afhængig af hvordan man ellers har beskæftiget den, er det måske muligt at forsætte dette og tilpasse niveauet efter hundens alder og arbejdsvilje. Det skal stadig være sjovt for hunden. Forskelligt næsearbejde er næsten altid en god måde at aktivere hunden på, da hundens lugtesans ikke svækkes, som hundens syn og hørelse gør. Det eneste, der evt. mærkes, er, at hvis hunden er lidt senil, kan den ikke altid lige hurtigt tilordne lugtene, som den optager.

Regelmæssige gåture i hundens tempo bør være det mindste, man tilbyder hunden. Flere mindre ture i stedet for én lang kan være at foretrække, og om sommeren bør man undgå de varme middagstimer og istedet gå en tur om aftenen.

Den gamle hund

Typiske fysiske tegn på, at hunden er blevet gammel, er, at hørelse og syn bliver dårligere. Hundens linse får tit et blåligt skær, og det dårligere syn fører til, at hunden bliver mere forsigtig og evt. usikker i sin færden.

Man bør kontrollere den ældre hunds tænder med jævne mellemrum for at opdage rådne tænder i tide. Gamle hunde er, ligesom helt unge hunde, mere udsatte for sygdomme, da immunforsvaret ikke mere er på sit højeste. Det gælder ikke kun sygdomme som kennelhoste men også f.eks tandsten og ørebetændelse.

Mange alderdomssvagheder kan man lindre med medicinske midler. Man kan præventivt lade sin gamle hund undersøge af en dyrlæge for at opdage evt. sygdomme, der bør behandles. Typiske sygdomme for en gammel hund er f. eks svagt hjerte, artrose (gigt) eller dysfunktion af skjoldbruskkirtlen. Hos tæver er en livmoderinfektion ikke ualmindelig - en sygdom, som kan ende dødeligt, hvis den ikke bliver opdaget i tide. Hvis hunden virker meget træt og uoplagt, måske har tør, skællende hud og glansløs pels, er det ikke nødvendigvis blot fordi den er gammel, men fordi den er syg og har brug for

en dyrlæge.

Den gamle hund i flokken

Hvis man har mere end én hund, og de øvrige hunde er yngre, er man tilbøjelig til at bruge tiden på de yngre hunde. Det er selvfølgelig også vigtigt at bruge tid på dem, men man må ikke glemme den ældre hund af den grund. Selv om den ikke står og tripper som de andre, når hundesnoren kommer frem, betyder det ikke, at den ikke har lyst til en gåtur. Hvis den ikke kan følge med flokkens tempo, må den få en gåtur i sit eget tempo. Lidt eksta pelspleje nyder de fleste hunde også.

Også hunde kan blive demente. Det viser sig ved, at den f. eks virker forvirret og glemsom. Altså stort set som man kender det fra mennesker! Kort efter at den har været ude, skal den ud igen, eller den går hen til vandskålen men virker desorienteret, når den er der. Det er også typisk, at hunden f. eks står ved væggen eller i et hjørne uden at komme videre. Istedet for at finde en løsning (som at vende om), bliver de stående afventende. De reagerer usikkert i situationer, som de ikke kan kontrollere, og andre hunde kan virke for hektiske for dem. Hvis hunden ikke føler sig tilpas i flokken, fordi den ikke længere kan orientere sig så godt, og de andre hunde er for hektiske for den, må den få nogle pensionistprivileger. Lad den være i nærheden af familien men sørg for, at den har et roligt sted, hvor den kan trække sig tilbage uden at blive forstyrret. Hvis de andre hunde leger udenfor, vil den

ældre sikkert hellere ligge inde ved ejerens fødder. Hvis den ikke længere kan se eller høre så godt, nyder den i stedet den sociale kontakt så meget mere. Lidt kælen under hagen er lykken eller bare at ligge og have kropskontakt. Hvor de yngre hunde elsker aktion og leg, forstår en gammel hund de stille nydelser.

Hvis den ældre hund har positionen som lederhund i flokken, kan det ske, at denne position blive forsøgt overtaget af et yngre flokmedlem. Hvis dette sker uden større modstand fra den ældre hunds side, er det den naturlige gang i et hierarki, som ikke fordrer indblanding fra vores side. Hvis den ældre hund derimod ikke er klar til at overdrage tronen, og den yngre hund ikke er moden til opgaven men mere en ung "fløs" med ambitioner, kan og bør man hjælpe den ældre hund, idet man understøtter den over for den yngre hund. Dette sker i, set fra vores side, helt trivielle situationer, såsom hvem sover hvor, hvem spærrer vejen for hvem osv. En typisk måde at demonstrere sin position over for andre på er at begrænse plads og bevægelse for andre. Dette sker ikke kun blandt hunde men også over for mennesker. Hunden, der sjovt nok altid står i vejen. At stå i vejen er noget, man kan tillade sig, hvis man har positionen til det!

Hvis den yngre hund f.eks stiller sig på tværs (T-stilling) foran den ældre og på denne måde spærrer vejen og begrænser den andens bevægelse, kan man forhindre dette, i det man går ind i den yngre hund og "skubber" den væk. Dette skal ikke kommenteres eller kommanderes, det er noget man bare gør. Men man kan ikke være overalt altid. Man bør opveje, om man gør den ældre hund en tjeneste, eller om

man trækker noget i langdrag, som ikke kan forhindres. Hvis man ved at understøtte den ældre hund kan bibeholde roen i flokken, er det godt, men det kræver, at den ældre hund stadig har interesse i at beholde sin position. Hvis den kun bliver taget alvorligt af de andre hunde, når den har "støttepædagog" på, er det ikke nogen fordel hverken for hunden eller flokken. Den gamle hund har fortjent en værdig alderdom, som ikke bør være præget af stress eller magtkampe.

Generationsskiftet i toppen er ikke kun et problem blandt hanhunde, men kan også være problematisk mellem tæver. Magtkampe mellem hanhunde tenderer til at være mere højlydte og tilsyneladende mere dramatiske end mellem tæver, men oftest er det mere show, hvorimod kampene mellem tæver tit er mere indædte og fører til flere bidskader. Hvor to hanhunde kan lære at tolerere hinandens status, er det tit værre med to tæver, der ikke kan tåle synet af hinanden. De vil ofte tage enhver mulighed for en alvorlig slåskamp, og her kan den fornuftigste løsning være at give den ene et nyt hjem. Det er dog snarere problemer, der optræder blandt hunde i den samme aldersgruppe.

Den sidste beslutning

Man skal ikke få sin hund aflivet, blot fordi den er blevet gammel, men hvis den ikke mere kan leve en værdig tilværelse, må man tage ansvaret som hundeejer og forhindre, at hunden lider unødigt. Det er betingelserne, når man har en hund. Får den lov til at leve et godt hundeliv og ældes med værdighed, må man ikke svigte i den afgørende stund.

Hunden må ikke have smerter. Den skal kunne spise selv. Den skal kunne bevæge sig omkring og stadig kunne glæde sig over

de stille gåture med sin ejer. Den må ikke være urenlig og derfor ulykkelig, men man må tage hensyn til, at den måske skal luftes lidt oftere end tidligere. Hvis man er i tvivl bør man tale med sin dyrlæge, som kan vurdere hundens tilstand.

Hvis hunden er plaget af sin alderdom, så den eneste humane løsning er at få den aflivet, bør man tale med sin dyrlæge om forløbet, så man ikke føler sig overrumplet, når det sker. Giv dig tid og få forklaret af dyrlægen, hvad der skal ske. Få en tid hos dyrlægen, helst på et tidspunkt hvor der ikke er andre ventende patienter. Ingen hundeejer bør sidde i et fyldt venteværelse med en hund, der skal aflives. Nogle dyrlæger kommer hjem til en, hvilket er at fortrække, hvis hunden er for svækket til at gå. De vante omgivelser er altid at foretrække for hunden, specielt hvis den er usikker, fordi den ikke kan se eller høre mere.

Det er en god ide at gøre sig tanker om, hvad der skal ske med hunden, efter den er død, før den skal aflives. Hvis hunden har været i familien i mange år, er det ikke en nem beslutning at tage. Hvis man i forvejen har planlagt de praktiske ting, kan man tage afsked med hunden i fred og ro uden at skulle tage stilling til dyrlægens spørgsmål. Hvis man har en stor have, er det ikke noget problem at begrave en mindre hund der. Men afhængig af havens og hundens størrelse er det ikke altid muligt eller tilladt. Mange synes dog heller ikke om tanken at efterlade hunden hos dyrlægen. Dyr, som er døde eller blevet aflivet hos dyrlægen, bliver hentet og bragt til en destruktionfabrik. Tidlige sagde man, at dyrene blev lavet til sæbe, hvilket ikke er forkert. Gelatinen, som

bliver udvundet af de døde dyr, bliver bl.a. brugt til at lave hårshampoo.

Et alternativ, som bliver mere og mere udbredt, er at få hunden kremeret. Der findes specielle dyrekrematorier, som tilbyder kremering af

kæledyr. Her kan man få asken udleveret og derefter enten begrave asken, sprede den f.eks i skoven eller stille urnen på en hylde. Der findes også specielle dyrekirkegårde, alt efter hvad man er til.

Lige gyldigt hvilken metode man bestemmer sig for, er det

en god fornemmelse at have gjort det bedste for sin hund og ikke kun givet den et værdigt liv men også en værdig død.

Dette var det sidste afsnit i serien om et hundeliv - fra hvalp til veteran.